

Zajčeve toževanje.

Nij je stvari pod milim nebom, ki bi jo itoliko preganjali, kakor mene ubozega zajca. Kedó mi more sovetovati, kaj naj počnem, kam naj bežim, kje se naj skrijem? Povsod mi pretí preganjanje in smert. Vsak pozna one ljudi, ki se imenujejo lovci, ti so tako zviti in prebrisani, da jím je res težko uiti. A kar me še ti dovolj ne preganjajo, zalezujejo me lisice; a mačke in vranovi mi kradejo in plenijo mladiče. Nikjer nij najti zavetja! Res, ko bi znal na drevje plezati, kakor véverica, ko bi se mogel v otlinah skriti, kakor kuna, bilo bi mnogo bolje. Imam sicer ostre zobe za glodanje, a da bi grizel, da bi se ž njimi branil, nijmam serčnosti.

Toda čisto obupati ne smem, ker nekaj imam vendar, kar me včasih smerti ubrani. In to so pervič dolga ušesa, ki slišijo tudi najmanjše šepetanje. Lehko se potem skrijem v kakej brazdi, kjer mi spet moja sukujica dobro služi, ker se po barvi ne loči mnogo od zemlje. Drugič so moje hitre noge, ki me naglo ponesočez hrib in dolino, kendar je nevarnost blizu. Res nij lehko me dohiteti, a kacemu dolgonozemu psu bi se vendar posrečilo ujeti me, ali tedaj si pomagam križem skakáje. Uberem tek na desno, zavijem na levo, in tako pridem vendar često sè zdravo kožo iz pretéče pogube.

A kaj mi vse to pomaga? Mine leto, dve leti, — tri uže težko, — in smert me zasači. Lovec ne miruje prej, dokler me nijma. On je na preži, kendar pridem zvečer iz gozda, iskat malo travice ali detelje lačnemu — včasih celo teščemu — želodcu; ko se namreč mrači, koraka potuhneno z nabito puško sem iz vasi za plotom, poláhko diha, tiho stopa oziraje se na vse strani, kje bi mogel kak plen zapaziti. Ko pride do pripravnega germa, sede ali leže na zemljo, položi puško na desno stran in neprestano zrè v tist kraj, od koder bi jaz utegnil priti. Ko me zagleda, predno se kaj tacega nadejam, poči puška in svinčena drobna zerna mi tičé v telesu. Ako imam še toliko moči, da izkušam pobegniti, priteče lovski pes, precej me neprijetno zgrabi ter me nese svojemu gospodu.

Po zimi je nam zajcem še hujše. Lovci in psi nas tem laže zasledé po snegu, in potem nam joj! Cela kopa naših preganjevalcev se zbere ter se postavi na dolgo in široko okrog in okrog; ko sluti, da nas ima zajete, začne se kerčiti in je vedno ožja in ožja, dokler puške ne jemó pokati in mnogo zajcev mertvih, ne obleží. Lovci od veselja poskakujejo, a mi siromaki se od strahu tresemo.

A posebno je to žalostno, da nij zajčja smert nikedar častna; da, niti ne pokopljejo nas pošteno, kakor n. pr. kacega konja ali psa, nego žalostna osoda, nas čaka, ker nas ponesoč v kuhišo, kjer nas dobode kuharica v svoje pestí. Ta nas jezno prime s krvavo roko in nam sleče kožo, katero potem prodá. Glavo odreže ter jo verže na stran. Serce, jetra, prednje noge, kri in druge znotranje dele odreže in je skuha. Ostanek z ostrim orožjem razmesari in ga speče. Ljudje potem meso snedó, a kosti veržejo psom.

Žalostno je, zajec biti!

A. Bukovški.